

Izhaja trikrat na teden
vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto
za Ameriko (izven
Chicago) \$3.00. Za
Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Issued tri-weekly
every Tuesday,
Thursday and
Saturday.

Subscription for U-
nited States (except
Chicago) per year
\$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chi-
cago \$3.50.

EDINOST

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919. AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 70.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 15. JUNIJA 1922.

LETO (Vol.) VIII.

DELAVSKA KONFERENCA OTVORJENA Z MOLITVIJO.

DELAVSTVO ČAKA TEŽKA NALOGA.

Delavska federacija se bliža najbolj kritičnem momentom v zgodovini.

Cincinnati, Ohio, 14. junija. — Odkar je ustanovljena Ameriška Delavska Federacija vse skozi dolgih 42. let sem, se niso še zbirali nad njo tako črni oblaki, kakor se pravkar zbirajo v sedanjem času. Kapitalizem, ki se zaveda v vse panoge človeštva in ki sega s svojim krvosesi-mi sesalkami do zadnje gorske bajte, resno ogroža organizirano delavstvo v sedanjem času. Ako je bilo kdaj potreba solidarnosti in enotne fronte med delavstvom jo je gotovo najbolj potreba danes, ko je kapitalizem napel vse svoje sile in hoče z brutalno silo potepati k tlom ubogega delavca trpina. Pod pretvezo, da hočejo nazaj k normalnosti, znižujejo ubogemu delavstvu plače. Svojih lastnih dobičkov pa ne mislijo niti za cent znižati, ampak jih hočejo na ta prikrit način na škodo delavstva in občinstva še zvišati. To vidi lahko vsak, kdor ni slep.

Kako znajo kapitalisti imenitno zavijati in slepiti javnost po svojih plačanih trobilih, priča zlasti to, da javnosti pripovedujejo, da ni njih krivda, ako naše razmere ne morejo, oziroma še niso dospele nazaj na stopnjo normalnosti. Dnevno pišejo, da radikalni duh se širi med delavskimi masami. Kapitalistični magneti vedo povedati, da se med delavstvom širi radikalni uporni duh, toda tega pa javnosti ne povedo, kdo je kriv, da se ta radikalni uporni duh širi med delavskimi vrstami. Ako hočemo najti krivca, ki povzroča, da se ta radikalni duh širi tako rapidno med delavskimi vrstami, ga ne bomo našli nikjer drugje, kakor edino v vrstah lakomnih kapitalistov, katerih glavna tendenca je izmozgati in zakovati v suženjske verige ubogega delavca. Toda kapitalistična gospo-da se moti. Ona se igra z ognjem! In če izbruhne iz tega vulkana plamen osvete, za storjene krivice, kdo bo kriv tega? Ali ne tisti, ki podpíhuje ta ogenj? In to izvršujejo kapitalisti, ki tirajo ubogo delavstvo v skrajni obup!

Da je ameriško delavstvo inteligentno in, da zna samo soditi s svojimi lastnimi možgani, vemo, toda s tem ni rečeno, da se bo pustil izsesavati na vse veke od lakomnih kapitalistov. Tudi njegova mera bo enkrat polna in obračunal bo temljito s svojimi krivci. Toda tega ne bodo našli delavci, krivi bodo kapitalisti sami, ker to bo povzročba njih samih z nepredvidnim ravnanjem z delavstvom.

Da, ameriško delavstvo zna misliti s svojimi možgani in se ne da podpihati od druge strani, ki je delavstvu ravno tako škodljiva, če le še ne bolj, kakor kapitalizem sam. In ta druga nevarna stran za delavstvo je zapeljiva "rdečkarija" bolj

ševizem, ki pa skuša ubogo delavstvo zapeljati v propad s tem, da mu medeno obljubuje zlate gradove v oblakih. Tako pa ameriško delavstvo ni, da bi sledilo takim mazačem in padarjem. Dobi se med njimi tu pa tam kak, toda, prej ali slej spozna in obrne hrbet takim praznim oljubam. Velika večina pa še dolgo ne bo dopustna za evangelij "rdečkarije"!

Z radostjo in velikim nautušenjem pozdravljamo letos tudi mi "Vsedelavsko konferenco, ki se je sešla tedni v Cincinnati, Ohio. Da, priznavamo tudi mi, da je pred vami veliko težkega dela, ki ga bo treba dokaj previdno rešiti. Toda delavstvo, ki pričinja reševati svoje naloge z molitvijo, ki priporoči vse svoje delo Bogu in prosi na svoje delo božjega blagoslova, taki organizaciji se ni bati, da bi ne bila kos, svoji nalogi. In taka delavska organizacija je: Ameriška Delavska Federacija, ki pravkar zboruje v Cincinnati, Ohio.

Prvo zborovane je bilo otvorjeno z molitvijo katoliškega duhovnika! To molitev je opravil Rev. Father Peter Dietz v mestu Cincinnati, O.

Delavstvo, ki se ne sramuje sklepati na zborovanjih svojih rok k molitvi, je vredno in zasluži vse simpatije od strani publike. Od strani takih, se publiki ni treba bati krvopreljita, katerega prav radi povzročajo delavci "rdečega duha." Evo Prosveta! Evo Proletarec! Evo Del. Slovenija et tutti quanti! Poglejte vi "prosvitljenci"! Ozrite se v Cincinnati! Tam je organizacija, ki reprezentira vse ameriško delavstvo, katere delegatje klanjajo spoštljivo svoje glave, pred prvim in edino pravičnim organizatorjem socialne družbe pred Gospodom Kristusom! In vi? Kako ste majhni pred njimi, kakor kapljica v morju ste pred njimi in vendar vam vaša nadutost in zagrizenost ne dopušča, da bi pustili vsaj v miru to, kar je ljubo vašim bližnjim. In vi in vsi vašega kalibra se drznete trobiti v svet, da bi bili pravični napram svojim bližnjim, če bi prišli do moči, ko pa s svojim jezikom niti en sam dan ne pustite verskega prepričanja v miru? Kdor to vam vrjame, temu NI pomoči!

KABINET NA KUBI RESIGNIRAL.

Radi finančnih težkoč, ki so nastale na Kubi, je cel kubanski kabinet podal resignacijo. V kratkem bo sestavljen nov kabinet, ki bo sedel na krmilo Kube.

VILJEM HOČE ZOPET NA TRON.

Paris, 14. junija. — Nemški monarhisti baje zopet kujejo načrte, da bi postavili na čelo Nemčije bivšega cesarja Viljema.

RAZNE NOVICE.

IZJALOVljENO PREMIRJE NA KITAJSKEM.

Peking, 14. junija. — Premirje, ki sta ga sklenila med seboj generala Čang in Wu Pei Fu, se je izjalovilo in njih armade se zopet koljejo naprej. Vroča bitka divja v okolici Shahaikwanu. Čete generala Wu so utrpel baje velike izgube v teh spopadih.

IRSKA RAZDVOJENA.

Dublin, 14. junija. — Kar se je bilo med Irči najbolj bati, to je needinosti v lastnih vrstah, se je sedaj zgodilo. Mike Collins vodja nasprotnikov republikanske misli, je baje naprosil angleško zbornico, da naj napravi potrebne korake, da se s silo napravi red v Ulsterju. Ves boj divja med protestanti, katere podpira Anglija in med katoličani v južnem delu Irske. Ker se volitve bližajo in ker je kazalo, da bo ideja za popolno neodvisno Irsko zmagala v večini, se hiti na vse pretege, da bi se zmešalo pojme med irsko javnostjo.

SLIKA RUSKIH BOLJŠEVIKOV

London, 14. junija. — Iznaničnikarski poročevalec Hullinger, ki so ga pred par dnevi izgnali boljše-viki iz Rusije radi resničnih poročil, je priobčil v Chicaški Tribuni poseben članek, kjer slika položaj ča-našnje Rusije. Hullinger pravi, da v Rusiji vlada danes večja in bolj grozovita tiranija, kakor kdaj pod prejšnjim carjem. Suženjski bič po-je nad več, kakor sto milijoni ruskih mužikov. Da so boljše-viki ti sinovi "rdečega socializma" demokratičnega duha, je največja ironija za današnji svet. Tako govori očividec, ki je bil priča precej časa med ruskimi razmerami. Ja, pa vemo že v naprej, da bo zopet pricapljala tetka Presneta in njen samosrajnik Prokletarec s polnimi ustmi hvale o boljše-vikih. Kdor ne ve še, da "gliha skup štrih", ta bo znal vam vrjetiti tudi to!

BULGARIJA PROTI ZAVEZNIŠKI DOLOČBI.

Sofia, 14. junija. — Bulgarija je danes uradno zavrnila zavezniško predlogo, da bi zavezniška reparacijska komisija nadzirala bulgarsko financio. Poleg tega Bulgarija zahteva, da se njene odškodninske določbe, ki jih ima za plačati omili.

FRANCIJA IMA 400 TISOČ MOŽ OB RENI.

Iz zanesljivih virov je bilo poročano zadnje dni, da Francija drži pod orožjem ob reki Reni nad 400 tisoč mož močno vojsko. Ta vojna sila ostane na svojem mestu ob Reni, dokler ne bo Nemce zapustil duh militarizma.

IZ JUGOSLAVIJE.

ŠKODA PO BITOLJSKI EKSPLOZIJI.

Belgrad, 24. maja. — Vladni odbor za pomoč Bitolju je ugotovil, da znaša dosedaj procenjena škoda civilnega prebivalstva 9 in pol milijona dinarjev, vojaškega erarja pa 2 in pol milijona dinarjev. Popolnoma porušeni je 6, močno poškodovanih je 29 in manje poškodovanih je 5200 hiš. Ljudi, ki so trpeli škodo, je 5950. Mrtvih je 10 in težko ranjenih 14 oseb.

PROTIČ BO IZROČEN SODIŠČU

Belgrad, 24. maja. — Predsednik narodne skupščine je sporočil, da mu je sodišče poslalo zahtevo, da naj se Stojan Protič izroči sodišču radi žalitve ministra Pribičevića. Protič je žalil Pribičevića v svojih člankih v "Radikalu", kjer mu je očital zvezo s Hecigonjo in atentatorji na kralja. Zahteva se odda v sklepanje imunitetnemu odboru, ki bo Stojana Protiča izročil sodišču, ker je Protič to že ponovno sam zahteval. Tako pride končno pred sodišče ta afera ministra Pribičevića, ki je ena najgrših v naši politični zgodovini. V vseh krogih vlada razumljivo pričakovanje. Po našem mnenju bo sicer Protič najbrž obsojen, a to stvari ne izpremeni.

Kako znamo brati in pisati. Na vsakih sto prebivalcev v naši državi zna brati in pisati v Srbiji 25 ljudi, v Hrvatski in Slavoniji 35 ljudi, v Črni gori 25 ljudi, v Dalmaciji 25 ljudi, v Bosni in Hercegovini 15 ljudi, v Vojvodini 65 ljudi, v Sloveniji 90 ljudi, v resnici še mutci in slepci.

Enakopravnost. Srbijanski uradniki dobivajo plačano stanarino, slovenski in hrvatski ne dobivajo nič, srbijanski invalidi dobivajo še en-

krat tolikšne pokojnine kot drugi. O blaženi samostojno-liberalni centralizmu.

In vendarle pomaga. Leviti, ki so jih brali naši poslanci vladnim strankam radi 300 mrtvih vojakov, niso sicer spravili vojnega ministra pred sodnijo, toda vojni minister si bo za vedno zapomnil, da se z našimi ljudmi ne bo igral. Zakaj naši poslanci so dosegli, da se vrše zdaj obširne preiskave po kosarnah. Tako se nam poroča 22. t. m. iz Belgrada:

V soboto je bila v Valjevu komisija za preiskavo krivde o aferi generala Začevića, kdo je povzročil smrt mnogoštevilnih rekrutov. V komisiji so bili predsednik dr. Živković, Etnin Kristan, Pero Marković in dr. Janko Šimrak. Komisija je pregledala pehotno in topniško posadko ter valjevsko bolnišnico. Člani komisije so govorili z več vo-jaki iz raznih krajev, da bi mogli določiti krivdo za smrt vojakov. Dr. Janko Šimrak se je razgovarjal z mnogimi vojaki iz Hrvatske. V valjevski bolnišnici je takoj po prihodu umrlo 28 vojakov iz Bosne. Vsi vo-jaki so soglasno obdoličili komando v Mostarju, ki se ni brigala za zdravje vojakov ter je pustila, da so bili več dni nastanjeni v barakah in vagonih. Ko so vojaki prišli v Valjevo, so bili takoj poslani v bolnišnico, pa je bilo že prepozno. Njihova smrt je napravila globok vtis na meščanstvo. Tamošnji poveljnik je vložil pri vojnem sodišču obtožbo proti komandantu v Mostarju. Zanimivo je, da je pokojni poslanec Fra Didak Buntić, član Jugoslovanskega kluba, protestiral proti takemu postopanju z vojaki, da pa so ga radi tega imenovali vladni listi protidržavni element. — Drugi oddelek komisije je odpotoval v Skoplje.

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljcem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerašnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 kron \$ 2.10	50 lir \$ 3.35
1000 kron 4.15	100 lir 6.25
5000 kron 20.00	500 lir 29.00
10000 kron 39.00	1000 lir 57.00

Za pošiljate v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"
1849 West 22nd Street Chicago, Ill.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

"Brezbožne misli."

V Slovenski Narodni Jednoti je tudi veliko članov, ki še v cerkev hodijo in tudi k svetim zakramentom, toraj ki še verujejo.

Vendar ako ti člani zasledujejo samo nekoliko pisanje njih glasila "Prosveta", ako zasledujejo grd in surov boj, katerega vodijo njih uredniki in nekateri glavni voditelji njih jednote proti NJIH veri in cerkvi, potem je samo čudno, kako morejo ti člani ostati mirni in tihi.

Pred nekaj dnevi je priobčilo njih glasilo na pr. več člankov pod naslovom "Brezbožne misli", na kar smo jih že opozorili. V teh člankih je bilo nakopičenih kopica v resnici satansko brezbožnih misli, kjer so bile napadane na najostudnejši način fundamente resnice katoliške cerkve pred vsem božjo previdnost, Presveta Trojica in božanstvo Jezusa Kristusa.

Posebno zadnji odstavek je bil tako nagnusen in tako bogokleten, da se je moralo gabiti vsakemu dostojnemu človeku. Da, tako nagnusen je bil, da celo Delavska Slovenija iz Milwaukee, popolnoma protiverski list, ki je nesramen, kakor so nesramni tisti ruski židje, ki vodijo boljše vizem, katere ta list zagovarja, ko je ponatisnila te članke, tega zadnjega odstavka ni natisnila. "Prosveta" ga je pa.

Po tem članku, če že preje ne, je prišla "Prosveta" v število onih listov in časnikov, ki so od katoliške cerkve vsem katolikom strogo prepovedani čitati ali naročati in ako jih katoličani čitajo in naročajo in govorijo, store smrtni greh in ako gredo k spovedi, pa ne obljubijo, da bodo ta list pustili, niti svete odveze ne morejo dobiti. Ako pa gredo k sv. spovedi, pa tega greha ne povedo, je njih spoved božjehopna in sv. odveza ne velja, če so jo tudi dobili.

Tega dokazovati pravemu katoliku ni treba, kajti kdor bi tega ne razumel in ne vrjel, je znamenje, da ga je pisanje tega lista že tako zastrupilo v njegovem razumu in veri, da je z eno nogo že v brezverstvu in ne bo dolgo, ko bo še z drugo. Komur bi kdo nož v srce zasajal, pa bi ne čutil več noža, ki se bliža srcu za smrtni sunljaj, je znamenje, da je na pol mrtvev in nezavešten.

Vsi katoliški člani Slovenske Narodne Jednote, naj to stvar dobro premislijo, in presodijo, kajti sedaj je stvar postala resna in vestna. Tu gre sedaj za njih dušo in za njih večnost. Ako verujejo, da je Bog in da ima človek dušo, potem tega ne morejo več mirno dovoliti in trpeti in MORAJO ali z vso odločnostjo v javnosti po listih in po društvi dvigniti svoj protestni glas, ali pa izstopiti iz jednote ali pa pustiti katoliško cerkev in vero.

Iz slovenskih naselbin.

Burgettstown, Pa. — Ker so dopisi bolj redki iz naše naselbine, zato sem se namenil poročati en par besedi v list Edinost. Želel bi, da bi se rojaki tudi iz drugih naselbin bolj pogosto oglašali v Edinosti, zlasti rojaki iz premogorovskega polja. Sedaj ima vsak časa dovolj za poročati glavne novice iz slovenskih naselbin. Kar se mene tiče, me najbolj zanimajo razni lepi dopisi iz različnih naselbin in držav.

Pri nas tudi štrajkamo, kot premogarji, ker v tej okolici je več premogorovov in tudi en odprt rov, kjer sedaj delajo s polno paro. Stavkokazi, ki so večinoma importirani so nigri in druge narodnosti, izjemno Slovencev ni med njimi, dasi so nekateri že po celo leto brez dela se vendar strogo držijo pravil U. M. W. of America, zakar jim vsa čast! Le tako naprej in zmaga mora biti naša! Da bi pa stavkokaze pregnali od parne lopate je pa skoraj nemogoče, ker so pod močnim varstvom kompanijskih hlapčarov in črnih kozakov. Premoga se tukaj čez Burgettstown veliko vozi, ki večina pride iz West Virginskih rogov, kjer še niso v uniji vsi premogarji, vsak dan se ga pomiče po tej Pennsylvanijski progi 5.—7. dolgih vlakov proti Pittsburghu. Kljub temu pa prihajajo novice, da nekateri tovarne zapirajo vrata, ker premoga primanjkuje. Nekaterim se pa vseeno čudno zdi, da se mora toliko premoga producirati v tem času, ker je v državi W. Va. tudi nekako polovico premogorjev na štrajku. Pa to zagonetko so kmalu rešili. Zaznamovali so nekatere kare naložene s premogom in čez nekaj ur so zopet iste

ni. En naš rojak ima tam svojo trgovino, to je Mr. Pikel. Od Slovana proti Washingtonu in Canonsburgu je prva naselbina Atlasburg. Tudi ta kraj je zelo prijazen, le škoda, da ima vse farme po okolici pokupljene Carnegie Coal Co. Tam ste samo dve slovenski družini, in sicer to ste družini: Mr. Pavčnik in Mr. Klenovšek.

Verske razmere v Burgettstownu so bolj polovičarske. Duhovnika imamo Irca, ki pa tudi dobro govori slovaško in poljsko. Cerkev imamo veliko, kakor sv. Petra v Rimu. Zanimal sem se, ko sem prvič prišel notri v to veliko stavbo. Cerkev je dograjena še le polovično, tudi katoliška šola bo pod eno streho. Cerkev je zelo na prijaznem prostoru na vogalu Market in Main ulice. Želeli bi bilo, da bi dobili slovenskega duhovnika, ko bo cerkev dograjena, sedaj se z gradnjo nič ne nadaljuje, mislim, da mora biti vzrok finančna kriza. Drugi vzrok pa je, tista grda slovenska navada, češ bom "farju" dal kak "nikel", rajši tisti denar zapijem. Da, tako se godi in tisti ljudje, ki to govore, seveda potem ne zapijejo samo tistih niklov, ki naj bi jih darovali cerkvi, ampak ponavadi še ostalo, kar mu ostane od tistih niklov. Nasprotno pa tisti, ki dajo kak dar cerkvi, ostalo prihranijo in pri njih je božji blagoslov očividni, ker žive po naukih, ki jih uči sv. Cerkev. Vrabce loviti, konje spuščati narobe svet, kot so prerokovali naši pradedji, do pičice vse se izpolnjuje. Vendar kljub temu in vsemu zagrizenemu sovraštvu do naših katoliških Cerkva, se izpolnjujejo še vedno Kristusove besede, da: "peklenške moči jo ne bodo premagale." Zastonj butate ob Petrovo skalo in zastonj širite krive nauke, vi vsi boste prešli, a Cerkev pa bo ostala do konca dni! In vsi tisti, ki skušajo ustreči obem stranem naj si zapomnijo, da dvema gospodarjema se ne da dolgo služiti. Bodi ves s Kristusom ali ves z vragom! Kdor skuša biti oboje je hinavec.

Konečno pozdravljam vse naročnike lista Edinosti in Ave Maria posebno pa one po naselbini v Moon Run, Bridgeville, Sojgan, Terveski, Cliff Mine, Imperial, Pa., in tudi Mr. Leo Mladicha, potovalnega zastopnika. Ko prideš okoli me dobiš tukaj, kakor sva govorila še na Oakdale, Pa. Tukaj imaš moj naslov in upam, da kmalu prideš ali vsaj, ko bo stavka končana. Pozdravljam tudi brata Andreja v stari domovini in njegovo soprogo, upam, da se ti list Edinost dopade. Iskrene pozdrave tudi našim ugledni družini Kebe na farmi in pa družini Dolinar na Imperial, Pa. Uredniškemu osebju pa želim, da bi list Edinost pričeli že skoraj izdajati dnevno.

S. F. Jenko, R. 3.
Burgettstown, Pa.

ZAHVALA.

Chicago, Ill. — Društvo Sv. Ivana Krstitela, šte. 13., D.S.D. Zahvaljujem se vsem farnikom da so nas tak v lepem številu obiskali pri našoj prireditvi, štera se je vršila, 28. maja v cirkveni dvorani Sv. Štefana štera je bila prva prireditev prekmurci Slovencev v Chicagški naselbini in morebiti prva v Americi. Zato bom najprej proso, da če se je šteromi nej povidilo, da nam ne zameri in odpustij, zaj fsaki zna, da smo prvi naj bolj zmetno delo, štero smo mij zdaj zvršavali. Dade pa drugokrat, se pa vupam, da mo fsakomi po voli napravili. Zaten se zahvaljujem g. fadro Zakrajško za njuv lepi govor, da so nam istino samo fse dobro povedali ka se tiče nas Prekmurcov. Zna se, da ne mre mo biti Vogri in Slovenci. Moremo biti samo edno, in to je edino, Slovenci. Zakaj? Zato da Slovenci znamo dobro in si razmimo. Vogerski pa edni malo več, drugi pa skoro nič. In to je edino, ka so nas fciyli naši stariše in po tej rečaj moremo ostati pravi katolički Slovenci. Nadele se zahvaljujem, našemi sobrati, g. Stornich, predzednik D. S. D., za njihov trud, da so nas tak pravljushno

navdušili in nagovarjali, da je edino, da delamo za napredek društva, in jednote D. S. D. Povedali so, da je društvo bilou natsavleno le samo is 16 članov, in članic. In ka se tiče, smo dosegli v ednom leti pa pou, društvo Steje 74 članov in članic. To je joko lejpi napredek. — Zato dragi Prekmurci, premislmo si kak lejpi zgled je to za nas in za cejlo naselbino! Zato bi proso fsakšega, šteri je čšče nej pri nikšem društvu, da bi stopo in se pridružo z nami. Društvo se lejko date za \$250 in za \$500 — in ešče polek toga dobijte potporo \$6 na tjezen, či šte betežni. To je lejpa prilika za vas in vašoj ženi pa deci. Zato ne čakajte dele. Pripote v društvo, zato da nevejmo, da mo potrebuvali. Gnjes smo zdravi in veseli, zutra mo morebiti med vekivečnimi in mo zapustili za seuv ženo ali deco in njn več ne mo mogli pomagati ali dože te v nevolaj ali v dobrotaj. Nadale se zahvaljujem tudi g. Dr. Hugo Bren, za njuv lepi govor, v šterom smo se nasmejali in razveselili od srca in nam igro tak lepo razložili, da je vsaki znau, ka igra pomejni, in ka je pomejno tisti večer za nas Prekmurce. Istino je bio naš večer. Samo premalo nas je bilou navzouci pri tom lejpom večeri, šteri je bio edini naš in v pravom našem jeziki, šteroga so nam naši stariše na naš jezik pritisloli in ga nemremo dol sbrisati. Nadale se zahvaljujem našim igralcom in igralkam, da so tak lepo zvršili svoje naloge, za štero so dosta večerov potrošili, da so nej spali. Zahvaljujem se tudi našim pesmarkam in pesmarom, šteri so tak lepo spejali da je ravno tak bilou kak vu starom kraji. Prav smo se vsi čutili da smo bilij vu starom kraji, da je pa pesem hejala pa smo bilij v Americi.

Zahvaljujem se tudi brati g. Andro Glavači, predzedniki našega društva za njegov govor, v šteron je vse goste lepo pozdravo in se njim zahvalo v meni društva in rasložo, ka društvo pomejni za naš narod in obednim pa ka pomejni žensko društvo in zakaj se je nastavilo Žensko društvo Sv. Ane je drugi velki napredek našega naroda. To društvo pomejni več za naše ženske in njih deco kak pa za nas moško društvo. Zakaj? Zato da lejko majo poleg sebe svojo drogno dečico, namesto da bi zmagale tuji narod, ali pa kakše židove pri inšurenci. In pri inšurenci plačujejo vnoge po \$1.00 na mesic od deteta. Tu pa samo 15c na mesec in ravno telko dobi smrtijne, kak pri židovski inšurenci. In polek toga svojo drogno deco včij na krščajске navuke in na krščajске organizacije. To je velki napredek. Nadale se zahvaljujem g. Johnu Kosmačo, šteri so se dosta trudili za našo igro in so stanovili ob 3. vori da so šli in so nam pripravili dreve in vse druge potrebne ričij za našo prireditev in nam oder na red napravili. In to vse za "Bog plati." Zahvaljujem se tudi Mr. Aguštinu, šteri so ravno tak dosta posla meli z našov prireditvijov, da so nam pomagali pri vsakšem deli, ge je bilo potrebno. Zato ešče ednok vsem lepa zahvala za dobro došli, za štero mo mij povrnoli drugim sosednim društvam, štera so nas poglednoli pri prireditvi. Samo malo njih je premalo prislo nas obiskat. Naši ljudje so že odili skos 4 lejta na igre in edini slovenski narod zmagali. Zato bi bilo malo jakše, či bi nam skazali malo drugači in edino pri prvij prireditvi v Chicagškoj naselbini med prekmurškimi Slovenci. Zato na delo, dragi farani, in bomo si brati in edini, če ščemo, da mo šli za napredek v našoj naselbini.

Z pozdravom Vam vdani,
John Horvath, pomožni tajnik.

Chicago, Ill. — Novice iz župnije sv. Jurija. — Ker je tu le malo novic, zato hočem vse obenem poročati. Krščeni so bili letos sledeči: 2. januarja, Frances Mary Košir; 12. februarja, Frances Franko; Frances Margareth Podlipce, Mathias Kralj, 19. februarja, Mry Vrščaj. 26. februarja, Frances Šalihar, 12. marca, Mathias Gornik, 23. aprila, Rudolph

Klobučar, 14. maja Aloysia Keber, Josephine Oberman, 21. maja, Stanislav Joseph Pivovarski, Teresa stari oče in mati zadnjih dveh sta Simc, Anna Elisabeth Gradisar; Mr. in Mrs. Gradisar. 26. maja, Dorothy Brbuč. 11. junija Rudolph Flick. Na praznik farnega patrona smo pričeli štirideseturno pobožnost, katero sta vodila čč. gg. Kazimir in Benvenut, O.F.M. 4. junija je bilo slovesno sv. obhajilo, h kateremu so pristopili sledeči: Mary Benkovich, Mildred Salihar, Frank Blažič, Josephine Peterlin, Johanna Sebohar in Anna Simčić.

Umrli so: 15. marca, Mary Zupanc; bila je priljubljena gospodinja in znana zavljo svoje kuhinje; isti dan je umrl za pljučnico Joseph Kralj; za isto boleznijo je umrl 9. maja dober faran Nikolaj Kralj; namesto nekoristnih slavnosti pri pogrebu je njegova žena naročila gregorijansko mašo, to je, trideset maš zaporedoma. Duša, za katero je opravljena taka maša, je namreč deležna prav posebnih milosti. Poročila sta se 10. junija Anton Slobodnik in Ana Bajuk.

Chicago, Ill. — Priprave za našo slavnost drugega julija so v polnem tiru. Pretekli ponedeljek so se sestavili vsi potrebni pododbori, ki bodo imeli razne stvari na svoji skrbi. — Prihodnji ponedeljek se zopet vrši seja vseh teh odborov skupaj, da se ves program nadalje natančneje izpelje in uredi. Naj vsi člani gotovo pridejo na to sejo.

— Kolombovi vitezi Bishop Ketter's Council pridejo korporativno na slavnost in parado.

— V nedeljo večer bodo večernice ob šesti uri. Po večernicah se pa začne šolska zabava, nekaj banket, katerega prirede matere društva "Krščanski žena in mater" svojim otrokom in možem. Vstopnina je samo 25c. — Otroci bodo nastopili z raznimi točkami. Odhajajoči otroci bodo dobili tudi diplome. — Zjutraj bodo slovesno sveto obhajilo ob pol osmih. — Pri veliki sveti maši bo procesija s presvetim Rešnjim Telesom. Pri tej sveti maši bodo slovesno obhajanci ponovili svoje krstne obljube.

— Mrs. Erjavec iz Dulutha se je te dni mudila pri svojih sorodnikih, pred vsem pri Mr. Frank Grilu, našem mlekarju.

— Nekateri slovenski trgovci zelo povdarjajo "svoji k svojim", sami se pa ne ravnaajo po tem geslu. Kar od drugih zahtevajo, sami ne izvršujejo. Naj se ne čudijo, ako tudi rojaki njih ne bodo upoštevali. — Nekateri tudi pri vsaki priliki zabavljajo proti cerkvi, sedaj ko zidamo šolo nič ne pomagajo in ničesar ne dajo, še celo deljujejo proti. Kateri faran podpira take slovenske trgovce, ta sam proti sebi dela in podpira tiste, ki mu škodujejo in ki zavirajo njegov napredek. Farani s takim kar odločno! Deset mil se ognimo take trgovine in takega salona! Dajmo takim občutiti, da slovenski farani sv. Štefana niso kake tutke, s katerimi bi lahko kdo norce bril, kakor sedaj dela par slovenskih trgovcev.

Ni vse zlato, ki se sveti; pa tudi ne vsak prijatelj, ki se ti smeje.

Povej svojemu prijatelju resnico, pa bo postal tvoj sovražnik.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Našim blagim naročnikom in dobrotnikom v Jolietu, Ill., naznanjamo, da jih bo ta teden obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naše liste, kakor tudi oglašne in sploh vse, kar je v zvezi z našimi listi.

Ker se Mr. Leo Mladich trudi za razširjevanje katoliškega tiska, prosimo vse naše prijatelje in dobrotnike, da mu gredo v vseh ozirih na roko in mu pomagajo širiti katoliški tisk.

Vsem ga najtopleje priporoča
Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

Gud morning mister editor! Tek kaku se pa še kaj oni imajo? Zdej se pa že rejs dovgn nisva vidla, vejo, bi jih biv že poprej obiskav, pa sem biv taku strašansk bizi, de nism utegnul. Vejo sem imeu en jaku importent biznes za atendant. Če mi oblubijo, de ne bojo nikomur povedal, jim bom vseglah povedal, kje sem biv. Vejo mister editor, zdej sem šele spoznav, de je nauk starih ljudi resničen. Muja mamca so mi večkrat djali: "če ne boš mlad znorel, boš pa star", in per moj gliheng, de je to čista resnica. Vejo tud Pavle se je zadnje dni nekam zagledal in zato nej mogu prit skoro par tednov nič povedat, kaj se po svejt godi. Od zdej, odkar nošim ta lepi frak, vejo, me kar ustavljajo po štrit in obgovarjajo me, kakor kakšenga financ ministra in pri takih prilkah pa se nej začudit, če sem padu — "ju nov vot aj min — in love."

Vejm prov dobr, de vi še mi boste malo smejal, ki vam to le razkladam, ampak dobru se zapomnite, de v ljubezen past ni kar taku. Vejo, ljubezen je nekaj strašanskega, zdej še le razumem muja brata Petra tam v Nujork, ki mi je včasih patožu, de v njegovem srcu ni nekej v redu. K sem biv pred par mesci pri njem, sva šla malo na sprehod in celo pot se nej nič druzga menu, kakor o kikirah. Tak je v čas postov, vejo mister editor, de sm ga mislu že kar na štrik navezat, pa bi ga vodu po ulicah, kakor kakšenga "pubita." Pa še ena čudna lastnost se ga je prjela. Odkar je brav tisto "Odperto pismo" in "Mojim glodavcem", je začev že spet stikat po gnojiščih in smetiščih in kokr mi je pravu misl zdej spisat celo razpravo o tem, kateri "odpadek najbolj smrdi." Vsaj zadnjič je v Gl. N. prve svoje študije že objavil. Sicer pa postaja zadnje čase sem vedno bolj nervozn, tako, da so že Sakarjev atek v velikih skrbah zaradi Petricka, ker če bi jim Peterček preč pršu, bi bli atek v velikih skrbah, kje bi dobil vrednega naslednika tega otrobarja. Posebno rata nervozn, kadar je povna luna, ta mu je povzročila že marsikatero žalostno urco, ker ga po cele noči trka. Atek so ga baje že parkrat izročili kiropraktikarju, da ga je masaziral, pa vse je zastonj, nazaj se povrne še bolj trapast in od lune natrkan. Ampak mister editor, jest vam to le ne pripovedujem, de bi to potem v vaše cajtenge dial. Bog ne zadeni kaj taga. Vejo, de me muj bratec potem, kar vstreli, k bi me zopet srečav, zatorej vas prosim "aufpassen!"

Mister editor, če mi oblubite, de boste mož beseda, pa bom vam še eno povedal? Ampak prov zagotov nej oblubijo, de ne bojo nikomur povedal. Vejo, muj prjatu na Lawndale aveni, ki mu pravjo Mulek ali pa podomače pri hiši mu pravjo Rožnkranc, in na njeh taku jezen, de jim ne bo nikdar odpustu. Jest vam skoraj malu prvoščm, zekej pa imajo taku dovgn nus, de ga povsod vtikajo, sej se vi vendar ne pišite za Klepetca in le kaj jih toliko skrbi tista

jednota, pri kater se muj prijatelčki, kakor je Rožnkranc, Zafrennik, Tavček in tisti nedovžni Zajček, imajo tako fino in zadovoljno? Vejo Rožnkranc je taku hud, de če vas v roke dobi, de vam svetujem "luk avt"! Kej mislite, de se bo on zmeraj špasu, ko mu pa če razbit vse njegove načrte in plane. Taku lep koritu si je zdovbu in vi ga mislite zdej pa stran? Ja, "for Pidr sek" kakšen človek pa ste vi? Kje pa imate vi srce? Pustite jim malo sladkga korenčka, sej vendar vejo, de ga Zajček in očka Zafrennik ljubta. Taku rada in veselo ga hrustata, de je le kej in vi njima pa zgago delate. Tu sami veste, de nej prov. Če se člani tiste jednote pustijo za nus vlečt, nej jih le vlečeta, zakaj se pa dajo, al gre tu kej vam mar? Če dotičn jednotarji lajkajo, de jim očka Zafrennik, Zajček in Rožnkranc strižejo vovno, kej vas tu potem skrbi? Prov je, le nej jih strižejo, dokler se dajo backi. Očka Zafrennik so zadnjič djali, ko sva skup prišla, vejš ti Pavle, vejš ti Pavle, kej ti bom povedal? Kej in koga? sem djav.

To-le, le poslušaj: "Pri naši jednoti je šlu dozdej, kokr po znore, odkar pa je v Čikagi tisti preklicani tvoj editor tam na tventi-sekond štrasi se nam pa vse meša. Koga je blo potreba povedat ljudem, kako smo si mi socijalisti delil komišne pri raznih stvarah. In kako smo si razdelil milijonski fond. Je blu tu treba povedat? Potem pa še tiste Milvavške kolobocje ponadrukavajo, kakor da nas ne bi bio že sam dost zarad tistih par dolarčkov v svoj Edinost skoz zobe vleku." Rih-teg, de ne, sem djav očetu Zafrenniku. "No, vidiš, taga prjatla ti imaš, pa praviš, de bi bli prjatli. Kaku hudimana bomo s takmu človekom prjatli?" so djali oče Zafrennik. Zatu vidte vas ne lajkajo. Bodite kakor se šika človek, pa bo Vas vse rado imejlo. Tek le dobr se nej to zapomnijo!

Zdej imam pa še nekej bolj veselega za povedat! To pa ne bom Vam na ušesa pripovdvav ampak na glas. Vejo, ko sem pršu z Najorka sem najdu doma cel kup pošte. Skoro tri ure sm pisma prebirav in v vsakmu sem najdu mal darček za muj automobilček. Zadnjič sem poročav, de sem dobil v ta sklad že \$4.50 zdej pa je že to narastlo, skupaj dozdej že imam nabranga \$13.25. Imena teh zadnjih darovalcev bom objav v vašem listu, če mi boste dali malo prostora mister editor.

Zdej pa vsem skupej muj kompliment in do zopetnega svidenja ostajam
Vaš Pavle.

AMERIŠKI SLOVENCIM PODPRAJTE SVOJE PODJETJE

Michael Železnikar

JAVNI NOTAR V URADU "EDINOSTI".

Izdeluje vsa NOTARSKA DELA kakor "affidavite", pooblastila, kupne pogodbe za tu in stari kraj.

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

GOSPODINJA

PREMIŠLJUJE TRIKRAT NA DAN.

Premišljuje: kaj bo pripravila za zajutrek, za kosilo in večerjo. Najbolj jo pa teži to, kje si bo kupila potrebne stvari za jedila. Odgovor na to je ta: V vaši sredini je "Slovenska mesnica!"

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street

Phone: Canal 5319.

Chicago, Ill.

Pri njemu se dobi vedno najboljše vsak dan sveže meso. suho po domačem načinu prekajeno meso in prave domače "Kranjske klobase", doma narejene po slov. receptu. Gospodinje zapomnite si to!

Ubijajte muhe.

Muhe prenašajo bolezni.

New York (Jugslov. Od. F. L. I. S.) — Radi svojih običajev je muha morda najbolj odurna žuželka, s katero človek prihaja v dotiko. Ne le se ona zaraja v nesnagi, ampak živi se in redi v nesnagi vse nadaljne dni svojega življenja in je zapušča le, ko vdira v stanovanja, da okuži človeku njegovo hrano in širi bolezni. Hišna muha je vztrajen požeruh, ali njena paša je precej počasna. Plazi se na površini jedi in na teh izletih utegne nositi s seboj, zlasti na kocinah svojih nog, klice nalezljivih bolezni, jajčeca parazitov in organično nesnago. Ko muha poseti vašo mizo, odlaga to nevarno snov na vašo hrano. Ako taka okužena hrana gre v želodec, postanemo naravnost okuženi in utegne razviti se kaka nevarna bolezen.

Letokrog hišne muhe navadno ni obsežen. Morda redkokaj odletava dalje kot pol milje od svojega vališča in običajno ostane dvesto do tristo metrov okolo kraja, kjer se je zarodila. Raditega, ako se kje nahajajo muhe, je prav gotovo, da so se zaredile v najo bližji okolici.

Bolezni radi muh.

Tekom španjsko-ameriške vojne je bila pozornost ameriškega naroda prav dramatično obrnjena na nevarnost muhe kot razširiteljice legarja. Na stotine vojakov je umrlo za to boleznijo, dasi jo je prav lahko preprečiti. Iste razmere, ki so prevladale v oni vojni, obstojajo dandanes v tisočerihih ameriških naselbinah. Kjer se muhe morejo slobodno gibati med straniščem in jedilno mizo, utegnejo okužiti vsako vrsto hrane. Zlasti mleko je dostikrat predmet takega nalezila in našlo se je večkrat, da se epidemije tifusa in legarja imele svoj pričetek v mlekarinah, ki niso bile preskrbljene s potrebnimi sredstvi za odstranitev odpadkov. Hrana, ki jo kupite v štancuni, prenapolnjeni muh, utegne tudi biti okužena in, ako jo snedete surovo, more direktno povzročiti kako bolezen. Tudi kuhana hrana utegne biti okužena po skuhanju. V tem tiči velika nevarnost za zdravje. Torej vzlic vsaki pažnji, ki jo individualno lahko obračamo na nevarnost okuženja s strani muh, smo vendarle podvrženi infekciji legarja radi nemarnosti drugih. Radi tega je vničenje muh zadeva, za katero mora skrbeti vsa občina, in je torej stvar občinske higijene.

Druga jako navadna infekcija, ki jo muha prenaša, je poletna driska. Ta bolezen se bolj poprijema otrok, ali tudi odrasli so jej podveženi. L. 1920 je v Združenih Državah umrlo 38,514 otrok pod dvema letoma radi driske in črevesnega vnetja.

Kako naj se iznebimo muh.

Najbolj uspešen način uničenja muh v celi občini je organizirati in nadaljevati kampanjo v to svrhu. Le potom skupnega prizadevanja vseh stanovalev in zdravstvenih oblasti in organizacij je mogoča popolna iztrebitev muh. S tem ni rečeno, da je prizadevanje in snaga poedinca podrejene vrednosti, marveč le da bi trebalo smatrati iztrebitev muh kot vprašanje, katerega treba lotiti se v njegovi celoti.

Najprej treba vničiti vsa zarezališča muh; brez tega koraka vse drugo nič ne pomaga. Radi tega mora prevladati v občini najvišji standard čistote; treba preprečiti nakopičevanje odpadkov in smeti in skrbeti za pravilno odpravo istih. Že mali kupček smeti utegne služiti kot zarezališče mušnih ličink (larv); iz tega se razvidi velika važnost največje snage.

Vse hišne smeti se morajo držati v posodah, v katere naj ne prodira ne zrak ne voda, opremljenih s tesno zapirajočimi pokrivali, tako da ne muha ne druga golazen nima pristopa do smeti. Nakopičevanje smeti okolo hiše je odgovorno za zarezanje muh in tudi javna smetišča utegnejo biti dobrodošlo zarezališče. Neomrežena hiša in neobvarovano stranišče izven hiše ustvarjata nevarnost, ki je nikak družina ne bi smela trpeti. Mreže na oknih seveda ne odstranijo vseh muh, ali petindevetdeset od sto jih ne bo v stanu priti noter, in nevarnost bo za toliko manjša. Vsaka soba v hiši bi morala biti omrežena; ako ni mogoče omrežiti vseh sob — pa vsaj kuhinja in obednica naj bo opremljena z mrežami. V slučaju bolezni treba zlasti obvarovati spalnico, kjer bolnik leži, posebno ako gre za kako nalezljivo bolezen. Na kmetih treba zlasti paziti na hlev in mlekarne. Muh ne bi smelo biti v prodajalnicah, pekarnah in v drugih prostorih, kjer se hrana pripravlja. Kjerkoli je navada postaviti mreže na okna in vrata, naj služijo mreže ne le proti muham, ampak tudi proti komarjem; radi tega treba vporabljati mrežno žico štev. 16.

Od snovi, ki so strupene za muhe, je morda najbolj primeren formalin. Naj se pomeša v štiridesetkrat več-

jo količino vode in izlije v skledice, ki naj se postavijo vse okolo sobe; istočasno odstranijo naj se vse druge tekočine. Ako muhe tekom nekoliko ur nimajo pristopa do drugih tekočin, bodo napobile se na tej raztopini in bodo crkile. Treba paziti se pred mušnimi strupi, zlasti pred onimi, ki so sestavljeni od arsenika. Zastrupitev otrok iz tega vira je prepogosta.

Prilepljivi mušni papir pomaga tudi k uničenju muh, dasi ni pravzaprav znak dobrega gospodinjstva. Ubijanje muh z batom ne zadostuje za odpravo muh. Navadno se potolčevanje muh začne v poznejši sezoni, ko je že vse polno muh in more lov na muhe le neznatno znižati njih število. Boljše bi bilo, ako se bi to storilo takoj v spomladi, ko je muh, iz katerih se bo rodilo še na milijone drugih, razmeroma še malo. Ako bi ljudje vporabljali takoj ob začetku mušne sezone vso ono energijo proti muham, ki jo rabijo kasneje, in bi zlasti pazili na takojšnjo uničenje vse nesnage in smeti tekom vsega leta, vprašanje muh bi bilo že zdavnaj rešeno.

Naše naročnike in čitatelje opozorjamo na oglase slovenski trgovcev v našem listu. Rojaki, podpirajte trgovce, ki podpirajo Vaš list!

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Vsem našim cenjenim naročnikom in dobrotnikom naših listov, kakor tudi vsem rojakom v Clevelandu in državi Ohio, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Frank Zupančič, ki je pooblaščen pobirati naročnino za vse naše tri liste, oglase in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi. Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem rojakom, ga najtopleje priporočamo in prosimo, da grejo Mr. Frank Zupančiču na roke v vseh ozirih pri njegovem delu za katoliški tisk. Pomagajte mu širiti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

NOTARSKA IN ODVETNIŠKA PISARNA.

KADAR potrebujete notarskih del, bodisi za tu ali stari kraj pridite k nam in dobili boste dobro delo za nizko ceno.

KADAR potrebujete odvetniških nasvetov, ne hodite jih iskati h tujcem ampak pridite h svojim ljudem, Mr. R. F. Kompore je izkušen advokat in je naš rojak slovenec, s katerim se lahko posvetujete v vašem lastnem slovenskem jeziku.

MR. R. F. KOMPARE je velik izkušenec v pregledavanju abstractov. Ta posel vrši že dolgo vrsto let, v veliko zadovoljnost vseh, ki so imeli opraviti z njim. Zato, kadar imate prepise posestev ali kaj drugega v tem oziru, izročite stvar njemu, da jo Vam uredi pravilno, kakor zahtevajo državne postave.

Za vse se obrnite na:

LINCOLN REALTY CO.

R. F. Kompore,
slovenski odvetnik
1901 W. 22nd St.

John Petrovič in John Jerich,
Slovenska notarja.
Phone: Canal 4918.
Chicago, Ill.

BREZ UČITELJA se naučite angleškega jezika sami ako si kupite

SLOVENSKO-ANGLEŠKO SLOVNIKO

katera obsega:

Prv idel: Glasoslovje.

Drugi del: Obliskoslovje.

Tretji del: Vaje.

Četrti del: Pogovori iz vsakdanjega življenja.

Peti del: Slovenski-Angleški Besednjak.

Šesti del: Vprašanja in odgovori, ki jih mora znati ko prosi za državljski papir.

V besednjaku je natančno pojasneno, kako se pišejo angleške besede in kako se jih mora pravilno izgovarjati. Iz te knjige se lahko vsak nauči angleškega jezika brez vsakega učitelja.

Knjiga je trdo vezana in ima 250 strani. Cena s poštnino samo 90c.

AVE MARIA,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

J. M. Dovič:

KOVAČ IN NJEGOV SIN.

POVEST.

(Dalje.)

"Pa vode ne boče dosti pri moji žagi in mlinu. Zaprl mi bode Reber vodo, kadar se mu bode zljubilo."

"Tega ne sme storiti in če stori iz škodoželjnosti, ga lahko naznani- te", odvrne župan.

"Vi držite z Rebröm in jaz ne potrdim današnjega oglada", odreže se Kolenec.

"Zakaj pa nas potlej kličete, če ne potrdite?"

V tem hipu stopi iz mlina Čmok. Tudi mlinar in več žensk se po- kaže na pragu.

"Tega pa ne smemo trpeti, da bi kdo zasramoval našega župana, ki ga vsak pozna, da je pravičen in poštenjak", se oglasi Čmok z močnim glasom.

"Kaj to tebe mar?" odvrne še Kolenec, toda zdaj ni bilo moč več mirno govoriti. Ženske so začele vpiti nad Kolencem in ga zmerjale: "Požeruh, slepar, norec!" Martin ga je sunil v rebra. V tistem hipu ena izmed žensk vrže škaf vode nanj. Začel se je pravi pravcati pretep. Za- blisknil se je celo nož v roki Kolenčevega žagarja. Martin pa je že po- bral krepelce in mahnil po žagarjevi roki. Toda nesreča je hotela, da je udaril Rebrovega Jožka, ki je v tistem hipu skočil za žagarjem, in sicer po- glavi z vso močjo. Jožek se je zgrudil na zemljo. Vsi so se prestrašili. Ženske so jele rjuti, Kolenec in žagar pa sta tekla, kar sta mogla, ob po- toku proti domu.

Močili so Jožka z vodo, kri mu je tekla curkoma po licih.

Malo se je zavedel, pa zopet padel v nezavest, ko ga prineso v hišo. Takoj je letel mlinar po konja, napregel in se peljal v mesto po zdravnika.

V.

Rebrovega Jožka so prinesli na smrekovih vejah domov. Položili so ga na posteljo in opazovali. Nič se ni zavedel. Poslali so po župnika, ki si je vse prizadel, da bi mladeniča oživel. Dejal ga je v sv. olje, mu dal odvezo in papežev blagoslov, toda zavedel se Jožek vendarle ni.

Hipoma se je zvedelo na okrog, kaj se je pripetilo. Stari Kolenec je padel v omedlevico. Tresli so ga in tresli, dokler se ni zavedel. Brž je izrazil željo, da želi s sinom sam govoriti. In govorila sta precej časa sama v hiši. Potrt, blede, preplašen se je mladi Kolenec pokazal v vežo. Rekel je deklji, naj brž gre po župnika, ker oče ne bodo dolgo.

Ko pa je v Klenici zazvonilo za večerno molitev, se je stari Kolenec že poslovil od tega sveta.

Nič boljše skoro ni bilo pri Rebru. Zdravnik se je pripeljal iz mesta in Jožka vendar-le napravil, da se je zavedel. Poslali so še enkrat po žup- nika, da ga je obhajal. Jožek je imel veliko rano na sencih in črepinjo prebito. Zdravnik je svetoval odločno, naj ga peljejo v bolnico. Tam ga bodo operirali.

Tako se je tudi zgodilo. Jožku so zdravniki dvakrat prežagali loba- njo. Črez dva dni so mu že dali upanje, da ozdravi.

V tem pa so orožniki stikali za Kolenčevim žagarjem. Ta je bil brat mlinarja Jurija in sila oduren pa surov človek. Zato so se ga ljudje bali. Kolenec pa ga je imel rad, ker mu je dostikrat pomagal pri kaki spletki do Rebrove hiše. Še celo Čmok, ki se ni bal nikogar, se je žagarja Matevža najraje izognil. Bil je Matevž hudoben človek.

Edini, ki se Matevža ni bal, je bil Martin, Rebrov hlapec. Ta nam- reč je bil sila močan in je Matevža nekoč tako opral ob tla, da je ta tui dni čutil posledice padca. Žagar se ni bal nikogar in se je zanašal le na svojo pest in če treba — tudi na svoj nož. Toda Martin mu je bil kos.

Ali tisti dan Martin ni miroval. Peklo ga je, da je udaril po Jožku. Strašno mu je bilo hudo in Rebrovka ga je komaj potolažila, češ, da on ni kriv. Težka je bila taka tolažba, toča Rebrovka je bila modra in junaška žena, ki je znala tudi take družinske udarce prenesti.

Kajpada so bile tudi Martinu ure preštete. Orožniki so prišli ponj. Dasi jim je po pravici povedal, da je po nesreči udaril po Jožku, je ven- dar moral v ječo.

"To se bode pozneje izkazalo, kdo je kriv", zavrne ga orožnik. Ven- dar so mu dovolili, da je šel z orožniki iskat žagarja. Iskali so ga do ve- čera, pa Bog ve, kod je že bil žagar Matevž. Martin je sam šel v ječo.

Pri Rebrovih je bila doma velika žalost. Tako so se veselili edinega sina, da pride od vojakov. In zdaj? Komaj je bil štirinajst dni doma, pa taka nesreča! Oh, kako se je Reber kesal, da ni Jožek ostal pri vojakih. Kako ga je skrbelo, ako ne okrevi. Micika pa se kar ni mogla potolažiti. Še celo posli so jokali in želeli Jožku skorajšnjega zdravlja. Vrh tega je bil zdaj še ob hlapca. In kdo je pobijalec Jožkov? Njegov hlapec Martin.

Tam na Kolencu pa je bilo dvoje bitij, ki je vendar le imelo sočutje do Rebrovih. Dekla Barba se je močno kregala nad žagarjem, ravno tako hči Rezika nad očetom.

"Čemu vedno te zdražbe? Kaj je tega potreba, da se sovražimo, ka- kor mi ne bili kristjani? Oh, kakšna sramota se napravlja obema hišama! Nič več ne ostanem doma, ako ne bo tega prepira enkrat konec. Naj na- redi žago, če jo hoče!"

"Saj veš, da stric ne dovoli tega."

"Kaj stric! Njemu je lahko, ki ga ni doma. Ali morate res strica vedno poslušati? Samo nemir dela v občini. In koliko ste plačali in boste še, ker ste tako trmast!"

"Tiho", se zadere Kolenec proti hčerki.

Rezika pa le nadaljuje: "Ne morem molčati in dolžnost moja je, da vam povem."

Pa Kolenec odide iz hiše.

Nič veselega, mirnega življenja ni bilo pri Kolenčevih. Ni ga bilo prej, a zdaj ga je še manj. Tudi posli niso radi ostajali pri hiši in celo Barba je napovedala, da gre proč. Prej je bilo še, ko je Martin gonil ži- vino na vodo. Z njim se je marsikaj pomenila, pa mu tudi marsikaj po- tožila. Ali zdaj Martina ni bilo več. Le pastir Ložek je gonil živino na vodo.

Kolenka je bila sitna in čemerna. Bila je bolehlava in zato malokdaj dobre volje. Le Reziko so posli radi imeli in ona je bila pravzaprav go- spodinja. Kolikokrat se je že ta ali oni posel napovedal, da odide, toda ljubeznivost in dobro srce ga je ustavilo. Tako je tudi Barba na njeno prošnjo še ostala pri hiši.

Pri Rebrovih se je spomladi obrnilo na bolje. Jožek je okrevljal toli- ko, da je prišel iz bolnice domov. Ali močno se je izpremenil. Shujšal je, zadovoljnost je izginila iz njegovega obraza in zamišljeno je hodil okrog. Ljudje so dejali, da se mu včasih malo meša.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu
raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA
KLJUČAVNIC IN STEKLA.
Prevzamem barvanje hiš zunaj in zne-
traj; pokladam stenski papir.
Najboljše delo, nanižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega
rojakal

DEŽNIKI

ženski, vredni \$1.50, naša cena samo
\$1.00

Vso drugo blago po najnižji ceni v slo-
venski trgovini

IVAN GOTTLIEB,

1821 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pazite na ime na oknu in hišno števil-
ko. — Slovenci: Svoji k svojim.

DR. JAMES W. MALLY.

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

Uradne ure:

od 9:00 do 12:00 in 1:00 do 5:00;

zvečer od 6:00 do 8:00.

V nedeljo od 10:00 do 12:00.

Phones:

Randolf 3711 — Office.

Princ. 1274 L — Office.

Randolf 1807 W — Res.

6127 St. Clair ave., Cleveland, O.

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cle-
veland, Ohio. — Predsednik: Anton Gr-
dina, 1053 E. 62nd St. — Pečovodja in
podpredsednik: Matej Holmar, 6211 Glass
ave. — Tajnik: Ig. Zupančič, 955 Addi-
son Rd. — Blagajnik: Frank Matjašič,
6526 Schaifer ave. — Kolektor Ant. Smo-
lič, 6411 Varian ave.

Pevske vaje so v torek, četrtek in so-
boto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v stari
šoli sv. Vida.

ZASTAVE

bandera, regalijs in zlate zna-
ke za slovenska društva
izdeluje najboljše in
najceneje

EMIL BACHMAN,

2107 So. Hamlin avenue,
Chicago, Ill.

Ako hočete imeti dobro obuvalo tedaj pojdite v prodajal-
no Mr. Suhadolnik in ga boste dobili.

Frank Suhadolnik.

NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI

6107 St. Clair avenue,

Cleveland, Ohio.

Mr. Suhadolnik je tudi zastopnik stov "Edinost", "Ave Maria" in
"Glasnika Presv. Srca Jezusovega." On ima tudi vedno v zalogi naše
vsakovrstne molitvenike in druge knjige. Pri njemu si lahko tudi
kupite letošnji "Koledar Ave Maria", ki je letos eden izmed najbolj
zanimivih slovenskih koledarjev v Ameriki. Za vse ki je v zvezi z
našimi listi se obrnite na njega in on vas bo vsestransko postregel.

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in
kromatične harmonike, enako kakor
si kdo želi. Popravljam vsakovrst-
ne harmonike, delo garantiram, cene
so zmerne. Pišite po naš cenik. Se
priporočam rojakom širom Amerike
za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Av., Cleveland, O.

NOVE SPOMLADANSKE OBLEKE Z DVOJNIMI HLAČAMI

smo ravnokar prejeli in jih
imate na izbero v vsakovrst-
ni velikosti in barvah. V va-
šo korist bo, da pridete in si
izberete eno izmed teh oblek.

MODA IN PRAVILNOST
teh oblek ste natančni v vseh
podrobnosti in Vi ste lahko
zagotovljeni, da boste dobili
za Vaš denar najboljšo oble-
ko. Mi ne prodajamo ničesar,
kot kar je dobro in najboljše.

MI VAS VABIMO, da pri-
dete v našo prodajalno in si
ogledate našo bogato zalogo
spomladanskih oblek, ki jih
prodajamo sedaj od \$25.00,
\$30.00, \$35.00, \$40.00 in \$50.00
in z vsako obleko damo dvoj-
ne hlače.

Naša prodajalna je odprta ob
večerih vsak torek, četrtek in
soboto.

Naša prodajalna je odprta
vsako nedeljo dopoldne.

JELINEK & MAYER

1800 to 1808 BLUE ISLAND AVE. Corner 18th Street
Chicago, Ill.

Pripravite se za neodvisnost!

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost
s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State
Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe pri-
ložnosti in uspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste ču-
tili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Konservativna in varna banka. Ima vse bančne zmož-
nosti. Bančna moč nad dvanajst milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

POŠILJAMO DENAR V JUGOSLAVIJO po najniž-
ji kurzni ceni.

PRODAJAMO ŠIFKARTE za potovanje v staro do-
movino in nazaj na vse linije.

Varna banka, kamor na-
ligate svoj denar.